

naturam obiecti scit pro arbitrij libertate futurum, sciturus contrarium, si pro eadem arbitrij libertate contrarium, vt potest, esset futurum: quod est scientiam mediam per comparationem ad ea contingentia futura, quæ ab arbitrio creato pendent, in Deo constituitur.

Quia ergo autores, cum quibus disputamus, neque cum Lutheranis & alijs hæreticis constituunt præfinitiones, & motiones, ac determinationes Dei, quibus efficaci concursu arbitrium creatum ad actus peccati moueat, ac determinet, vt in illis certo cognoscere valeat, quæ peccata per creata arbitria sint futura: neque item certitudinem eiusdem præscientiæ reducere videntur incertitudinem & infallibilitatem, quod voluntas creata peccabit, nisi a Deo per concursum efficacem ad actus non malos à peccatis retrahatur, ac cohibeatur, quasi ad peccata sit ita propensa, vt naturæ necessitate in ea feratur, nisi aliunde cohibeatur, quoniam id error esset in fide, neque aliud sit, ad quod reduci possit, quam ad certitudinem scientiæ mediæ, qua Deus altitudine sui intellectus eminentissimæque comprehensione arbitrij creati in sua essentia certo cognouit, in quæ peccata pro sua libertate quodcumque creatum arbitrium laberetur ex hypothesi, quod in tali, vel tali ordine rerum & circumstantiarum collocaretur, cum posset ex eadem hypothesi in ea re ipsa non labi, & si ita esset futurum, hoc, & nō illud, præcuiisset Deus, affirmandum sanè videtur, hos autores non negare scientiam mediam in Deo circa peccata futura: præsertim cum, quando de peccatis sermo incidit, consentaneè ad scientiam mediam loquantur, eaque doceant, quæ sine media scientia itare non possunt, vt supra ex parte dicti est. Quamuis, vt verum fatear, interdum redolere videantur opinionem, quam disputatione 15. impugnauimus, atque ad permissionem peccatorum confugiant, indeque solum certam esse uelint præscientiam Dei erga peccata futura, absque vlla præuia scientia mediæ.

Illud tamen obiter adnouerim, si scientiam mediam circa peccata concedant, immerito illam vniuersim impugnare. Præterea, dum de futuris contingentibus conditionatis loquuntur, & in Deo certam de illis scientiam rectè admittunt, immerito, vt certitudinem scientiæ omnium, quæ commemorant, saluare, recurrunt ad Dei præfinitiones quæ fuissent, si conditiones adimplerentur quasi in eis præfinitionibus certo ex talibus conditionibus futura præcognoscerentur. Etenim descendit Saul in Ceila ad Dauidem capiendum ac interficiendum, si Dauid in Ceila maneret, peccatum erat lethale Saulis: traditio item Davidis innocentis, à quo viri Ceilæ tantum beneficium acceperant, similiter videbatur lethale eorum peccatum: denique peccata, in quæ iusti lapsi erant, nisi morte præpererentur, lethalia etiam erant: quæ omnia proinde Deus præfinire non potuit, neque ad ea efficaci ter mouere & determinare arbitrium creatum, vt in talibus & ex talibus præfinitionibus certo scire posset ea futura: sed illa erat certitudo scientiæ mediæ circa peccata, ex hypothesi, quod conditiones illæ implerentur.

Membro etiam præcedente ostensum est, reuersum in penitentia Tyriorum & Sidoniorum ad præfinitionem per auxilium ex se efficacem, quæ fuisset, si apud illos facta fuissent virtutes, quæ

Corozain & Bethsaida facta sunt, & non potius ad certitudinem scientiæ mediæ, manifestè enervare & euertere verba Christi. Quò fit, vt vniuersim certitudo in Deo, quod futura essent contingentia omnia conditionata, sit certitudo scientiæ mediæ, non verò præfinitionis qua arbitrium creatum ad ea per concursum efficacem à Deo determinaretur, si tales condiciones futura fuissent.

Vt verò ad actus liberi arbitrij non malos deueniamus, certè si sine Dei præfinitione, concursusque Dei ex se efficaci potest creatum arbitrium exercere actus omnes peccatorum, quos re ipsa exercet, etiam si in quibusdam eorum sit multum difficultatis, vt in aggrediendo hoste, & conscendendo muro, quando bellum est iniustum, & multum est periculi, valdeque refugium natura, & in perisque alijs: non video cur sine eodem efficaci auxilio, & præfinitione, solo generali concursu immediato in actus & effectus, quali Deus ad peccatorum actus ex sententia eorum, quibus eum disputamus, concurret, non possit elicere actus indifferentes, aut etiam moraliter bonos, in quibus nulla est difficultas, sed potius iucunditas ac delectatio: vt velle ire cubitum, aut pransum, quando id sine peccato facit, & iucundum vtrumque illi est: debitum reddere uxori, velle ambulare, aut ludere, animi recreandi gratia: & pleraque alia similia facere.

Rid